I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE TRANSPORTS I MOBILITAT SOSTENIBLE

2850 *Reial decret 118/2024, de 30 de gener, pel qual s'estableixen limitacions a la navegació marítima per a la protecció i la recuperació del Mar Menor.*

I

La Llei 19/2022, de 30 de setembre, per al reconeixement de personalitat jurídica de la llacuna del Mar Menor i la seva conca, articula un nou sistema jurídic de protecció d'aquest important ecosistema marí, al qual atribueix personalitat jurídica i reconeix una sèrie de drets, que enumera a l'article 2. Entre aquests drets figuren el de protecció i el de conservació.

El dret a la protecció que s'atribueix al Mar Menor «implica limitar, aturar i no autoritzar les activitats que representin un risc o perjudici per a l'ecosistema». Per la seva banda, el dret a la conservació «exigeix accions de preservació d'espècies i hàbitats terrestres i marins i la gestió dels espais naturals protegits associats». Aquests drets tenen el seu correlat en la imposició a les administracions públiques d'una sèrie d'obligacions, que preveu l'article 7 de la Llei 19/2022, de 30 de setembre, entre les quals s'inclou la de «restringir de forma immediata les activitats que puguin conduir a l'extinció d'espècies, la destrucció d'ecosistemes o l'alteració permanent dels cicles naturals».

L'Assemblea de la Regió de Múrcia va aprovar la Llei 3/2020, de 27 de juliol, de recuperació i protecció del Mar Menor. No obstant això, els articles 64, 65 i 66 establien limitacions a la navegació marítima i abordaven matèries de competència estatal. Aquests preceptes van ser derogats per la Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia, per donar compliment a l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat-Comunitat Autònoma de la Regió de Múrcia, en relació amb la Llei 3/2020, de 27 de juliol, publicat per la Resolució de 10 de maig de 2021 de la Secretaria General de Coordinació. L'Administració General de l'Estat es va comprometre a regular els aspectes inclosos en els preceptes derogats. Mitjançant aquest Reial decret, es dona compliment a aquest compromís.

II

Les peculiaritats des del punt de vista mediambiental del Mar Menor aconsellen adoptar diverses mesures que assegurin que la navegació en aquestes aigües no causa danys al medi ambient marí. D'aquesta manera, la navegació marítima contribuirà a la protecció i recuperació d'un espai amb una singularitat reconeguda tant en l'àmbit nacional com internacional.

La navegació marítima a les aigües del Mar Menor no és responsable dels problemes que actualment afligeixen aquest medi. Tanmateix, sí que és possible adoptar mesures que contribueixin a reduir l'impacte que provoquen vaixells i embarcacions.

Per adoptar aquestes mesures s'han de prendre en consideració les possibilitats que ofereix, en primer lloc, la normativa internacional. D'aquesta manera, s'han tingut en compte, principalment, les previsions del Reglament internacional per prevenir els abordatges, fet a Londres el 20 d'octubre de 1972, i el Conveni internacional per prevenir la contaminació pels vaixells, de 2 de novembre de 1973, modificat pel Protocol de 1978 i el Protocol de 1997 (Conveni MARPOL).

En segon lloc, la legislació espanyola també proporciona la cobertura necessària per adoptar aquestes previsions. En concret, en la disposició final segona del text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/2011, de 5 de setembre, la disposició final novena de la Llei 14/2014, de 24 de juliol, de

navegació marítima, i la disposició final primera de la Llei 19/2022, de 30 de setembre, per al reconeixement de personalitat jurídica de la llacuna del Mar Menor i la seva conca.

III

Les mesures que preveu aquest Reial decret consisteixen, fonamentalment, en el reforçament del compliment de les obligacions previstes en convenis internacionals dels quals Espanya és Estat part. Es tracta d'implantar els estàndards de seguretat i de prevenció de la contaminació més exigents, en línia també amb els avenços de la nostra regulació. N'és una mostra el Reial decret 339/2021, de 18 de maig, pel qual es regula l'equip de seguretat i de prevenció de la contaminació de les embarcacions d'esbarjo, que dona resposta a les necessitats actuals del sector de la nàutica d'esbarjo des de la perspectiva que interessa per promoure la recuperació del Mar Menor. Aquest és el cas de la regulació en aquesta norma dels requisits de seguretat relacionats amb l'ús de nous tipus de combustibles com el GLP (gas liquat del petroli) i l'ús de motors elèctrics per a la propulsió de les embarcacions d'esbarjo.

Amb la mateixa finalitat s'adopten mesures per prevenir abocaments al Mar Menor procedents de vaixells o embarcacions i establir limitacions de la velocitat (de manera compatible amb els convenis internacionals que també regulen aquesta matèria) i es condicionen els fondejos. De la mateixa manera, les embarcacions d'esbarjo i les motos nàutiques fabricades després de l'any 2006 han de complir els requisits de caràcter tècnic i per a la seva comercialització, en relació amb les emissions d'escapament i sonores dels motors, que avui preveu el Reial decret 98/2016, d'11 de març, pel qual es regulen els requisits de seguretat, tècnics i de comercialització de les motos nàutiques, les embarcacions esportives i els seus components.

En definitiva, amb aquesta regulació es pretén fer un pas endavant en la recuperació i la protecció del Mar Menor, de manera coordinada amb la resta de les administracions amb competència per a aquestes actuacions. I d'aquesta manera minimitzar les pressions de totes les activitats que es duen a terme al Mar Menor.

IV

Aquest Reial decret s'ajusta als principis de bona regulació a què es refereix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. Aquests principis són els de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència.

En aquest sentit, aquest Reial decret persegueix un interès general dirigit a la protecció i la recuperació d'un espai natural d'indubtable interès. L'interès perseguit coincideix amb el que disposa la Llei 19/2022, de 30 de setembre, per al reconeixement de personalitat jurídica de la llacuna del Mar Menor i la seva conca. Aquest Reial decret respon a l'obligació que s'imposa a les administracions públiques de restringir les activitats que puguin danyar aquest ecosistema.

D'acord amb el principi de proporcionalitat, la norma aprovada es limita a contenir la regulació imprescindible per atendre les necessitats de protecció del Mar Menor i respectar la llibertat de la navegació, que es fa compatible amb la protecció del medi ambient marí.

La norma és respectuosa amb l'ordenament jurídic nacional i internacional, de tal manera que les atribucions que s'estableixen són coherents amb les competències que corresponen a la Direcció General de la Marina Mercant i a la Capitania Marítima de Cartagena, d'acord amb el text refós de la Llei de ports de l'Estat i de la marina mercant. Les limitacions i prohibicions que s'estableixen són coherents amb el conjunt de la normativa en matèria de marina mercant i s'ha pretès que quedin redactades de manera clara, a fi que siguin fàcilment comprensibles pels destinataris. Amb aquesta finalitat, aquest Reial decret s'ha redactat i estructurat seguint principis de comunicació jurídica clara.

La transparència de la norma ha estat un principi rector de la tramitació del Reial decret, en la qual s'ha afavorit la participació dels potencials destinataris de la norma, així com de la Regió de Múrcia. Així mateix, es tracta de justificar el fonament de cadascuna de les mesures adoptades.

D'acord amb el principi d'eficiència, s'eviten càrregues administratives innecessàries i les mesures adoptades es dirigeixen clarament a la protecció mediambiental del Mar Menor, com exigeixen els fins del Reial decret.

De conformitat amb el que disposa l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola, aquest Reial decret es dicta d'acord amb la competència exclusiva que té l'Estat en matèria de marina mercant i abanderament de vaixells.

En el procediment d'elaboració d'aquest Reial decret s'han complert els tràmits que estableix la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, sobre la potestat reglamentària. La norma ha complert els tràmits de consulta pública prèvia, d'audiència i d'informació pública del sector afectat. S'ha sotmès a consulta de la comunitat autònoma afectada, que és la Regió de Múrcia, i s'ha obtingut l'informe de l'aleshores Ministeri de Política Territorial relatiu a la distribució de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, així com d'altres ministeris que es puguin veure afectats per la matèria.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Transports i Mobilitat Sostenible, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 30 de gener de 2024,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquest Reial decret té per objecte establir les condicions i limitacions que han de complir els vaixells i les embarcacions, tant de bandera espanyola com estrangera, per a la navegació marítima al Mar Menor, amb la finalitat de contribuir a la seva protecció i recuperació.

2. S'exceptuen de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret els vaixells i les embarcacions d'Estat, inclosos els de guerra i els afectes a la defensa o la seguretat nacional, així com els destinats al servei de la seguretat pública o de la vigilància i repressió del contraban.

Article 2. *Competències.*

La supervisió de les mesures que conté aquest Reial decret i l'adopció de les mesures necessàries per a la seva eficàcia corresponen al director general de la marina mercant i al capità marítim de Cartagena, atenent la distribució de competències que estableix la normativa vigent.

Article 3. *Limitació general d'emissions per a vaixells i embarcacions i obligació de matriculació i vigència de la documentació tècnica de les embarcacions.*

1. Els vaixells i les embarcacions que naveguin pel Mar Menor i que disposin de motors amb una potència de sortida superior a 130 kW, quant a emissions d'òxids de nitrogen, han de complir el que estableix la regla 13 de l'annex VI del Conveni internacional per prevenir la contaminació pels vaixells, de 2 de novembre de 1973, modificat pel Protocol de 1978 i el Protocol de 1997 (Conveni MARPOL), dins del seu àmbit d'aplicació.

2. Totes les embarcacions que naveguin pel Mar Menor, amb una eslora que sigui superior a 2,5 metres, han d'estar legalment inscrites o matriculades i tenir al dia la documentació tècnica expedida per les capitanies marítimes o per l'Administració marítima de la seva bandera. Aquesta documentació ha de ser la vigent en el moment de matriculació o inscripció de l'embarcació, incloses les modificacions que la normativa estableixi. Així mateix, les embarcacions se subjecten a les inspeccions periòdiques que els correspongui.

Les embarcacions amb permís temporal de navegació, les embarcacions històriques i tradicionals, els artefactes flotants o de platja i les embarcacions de regates destinades

exclusivament a la competició han de complir la seva regulació específica i han de disposar de la documentació que la normativa els exigeix per acreditar el seu dret a navegar en els espais marítims espanyols.

Article 4. *Limitacions específiques a les emissions de les embarcacions d'esbarjo o esportives i les motos nàutiques.*

1. Les embarcacions d'esbarjo i les motos nàutiques, sigui quin sigui el seu ús privat o comercial, construïdes a partir de l'1 de gener de 2006, han de complir, quant a les emissions d'escapament i sonores dels motors, el que estableix la normativa relativa als requisits tècnics i de comercialització aplicables a les embarcacions d'esbarjo i a les motos nàutiques, així com als seus components. Aquestes previsions s'apliquen en funció de la seva data de construcció o comercialització a la Unió Europea, tenint en compte les disposicions transitòries que preveu aquesta normativa.

2. S'han de promoure mesures que afavoreixin la navegació de les embarcacions d'esbarjo amb motors el combustible dels quals sigui gas liquat del petroli (GLP), gas natural liquat (GNL) o hidrogen, que compleixin la normativa de la Direcció General de la Marina Mercant, en funció de les directives de la Unió Europea i la legislació nacional que els reguli.

Article 5. *Prohibició de descàrregues procedents d'embarcacions al Mar Menor.*

1. Queda totalment prohibida la descàrrega de totes les deixalles de vaixells o embarcacions a les aigües del Mar Menor. De conformitat amb el que disposa l'article 2.i) del Reial decret 128/2022, de 15 de febrer, sobre instal·lacions portuàries receptores de deixalles de vaixells, les deixalles de vaixells comprenen les deixalles generades per vaixells, els residus de càrrega i les deixalles pescades de manera no intencionada.

El que indica el paràgraf anterior no s'aplica a la descàrrega de deixalles quan sigui necessària per garantir la seguretat del vaixell o l'embarcació i de les persones que porti a bord o per salvar vides al mar.

2. No es permet la descàrrega d'aigües tractades procedents de la utilització d'una instal·lació de tractament d'aigües brutes al Mar Menor.

3. Tot vaixell o embarcació dotada de lavabos ha d'estar proveïda de dipòsits de retenció o instal·lacions que puguin contenir dipòsits, destinats a retenir les aigües brutes generades durant la seva permanència al Mar Menor, i amb prou capacitat per al nombre de persones a bord. El compliment d'aquesta obligació s'exigeix d'acord amb les disposicions següents o les que les substitueixin:

a) La regla 9 de l'annex IV del Conveni MARPOL, dins del seu àmbit d'aplicació.

b) El Reial decret 543/2007, de 27 d'abril, pel qual es determinen les normes de seguretat i de prevenció de la contaminació que han de complir els vaixells pesquers de menys de 24 metres d'eslora (L).

c) El Reial decret 804/2014, de 19 de setembre, pel qual s'estableixen el règim jurídic i les normes de seguretat i prevenció de la contaminació dels vaixells d'esbarjo que transportin fins a dotze passatgers.

d) El Reial decret 339/2021, de 18 de maig, pel qual es regula l'equip de seguretat i de prevenció de la contaminació de les embarcacions d'esbarjo.

S'han de respectar, així mateix, les instruccions emanades de l'Administració marítima.

Article 6. *Limitació de les velocitats de navegació.*

La velocitat de navegació dels vaixells i les embarcacions de motor al Mar Menor ha de ser:

a) A les zones amb profunditats inferiors a 4 metres, no s'han de superar els 5 nusos.

b) Als passadissos de sortida dels vaixells i les embarcacions, a les zones de fondeig i als ports, no s'han de superar els 3 nusos.

c) En la resta, no s'han de superar els 20 nusos, excepte als polígons de velocitat autoritzats, si s'escau.

d) El que disposen les lletres a) a c) anteriors queda supeditat al que estableix respecte de la velocitat de seguretat la regla 6 del Reglament internacional per prevenir els abordatges, fet a Londres el 20 d'octubre de 1972.

Article 7. *Limitacions i prohibicions de fondeig.*

1. Només es permet el fondeig durant un temps prolongat o de temporada per a vaixells i embarcacions al Mar Menor en els polígons de fondeig degudament autoritzats i espais permesos de manera expressa de la franja litoral mediterrània de la Regió de Múrcia per l'òrgan autonòmic competent.

2. El fondeig tradicional de vaixells i embarcacions que habitualment es produeix en temporada estival, i que s'efectua en zones properes a la costa per gaudir d'una jornada de bany, descans, o de l'entorn del Mar Menor, queda limitat a un màxim de 24 hores.

En qualsevol cas, queda prohibit el fondeig a les zones següents:

a) Les de protecció especial de la biodiversitat marina, incloses les praderies de fanerògames marines i sobre substrats rocallosos, així com zones amb presència de nacres (*Pinna nobilis*).

b) Les de protecció especial per a les aus (ZEPA).

c) Les destinades a ús de cultius marins notificades i reflectides a les cartes nàutiques corresponents.

d) Les delimitades per a l'ús militar.

e) Les que, de manera motivada, acordi la Capitania Marítima de Cartagena.

3. Es permet la instal·lació de punts de fondeig ecològics de visita a les zones que s'autoritzin.

4. Queda prohibit el fondeig de qualsevol tipus d'estructura submergida, per abarloar vaixells i embarcacions mitjançant un cap o una cadena, fora dels polígons de fondeig autoritzats i els espais permesos.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència exclusiva que correspon a l'Estat en matèria de marina mercant, d'acord amb el que disposa l'article 149.1.20a de la Constitució espanyola.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 30 de gener de 2024.

FELIPE R.

El ministre de Transports i Mobilitat Sostenible,
ÓSCAR PUENTE SANTIAGO